

**Styrelsen for Videregående Uddannelser
og Uddannelsesstøtte**

Ministeriet for Forskning, Innovation
og Videregående Uddannelser

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Årsberetning 2012

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser
og Professionsbacheloruddannelser
Årsberetning 2012

Udgivet af:

Styrelsen for Videregående
Uddannelser og
Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
DK-1260 København K

Telefon: 7231 7800

Email: vus@vus.dk

www.fivu.dk

Henvendelse til
rådssekretariatet på
rep@vus.dk

Publikationen kan hentes
på Uddannelsesministeriets
hjemmeside: www.fivu.dk

Omslag: Studerende ved VIA University
College, Campus Horsens

Foto: VIA University College

Pris: Gratis

ISSN web: 978-77-92962-06-5

ISSN tryk: -

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Årsberetning 2012

Indhold

v

Indhold	4
Forord	5
1. Rådets rådgivning i 2012 – anbefalinger og høringssvar	6
Arbejdsmarkedsrelevans og internationalisering	6
Flere unge med en videregående uddannelse	6
Hurtigere igennem uddannelserne	7
Innovation	9
Akkreditering	12
Bedre sammenhæng i det videregående uddannelsessystem	13
Talentindsats	15
2. Centrale strategiområder i 2013	16
Strategiområde 1: Kvalitet i overgangen mellem teoretisk undervisning og praktik	16
Strategiområde 2: Samspil mellem uddannelserne	16
Strategiområde 3: Digitaliseringskompetencer i uddannelserne	17
3. Udviklingen i sektoren for erhvervsakademi-uddannelser og professionsbacheloruddannelser	18
Optag og tilgang	18
Fuldførelse	21
Danske studerende i udlandet	22
Efter- og videreuddannelse	24
4. Om Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser	25
Rådets opgaver	25
Rådets medlemmer	27

Forord

v

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser afgiver hermed sin femte beretning, siden rådet blev nedsat i 2008.

Rådet skal hvert år inden den 1. marts afgive en skriftlig beretning til uddannelsesministeren om rådets virksomhed. Beretningen skal indeholde en samlet status for uddannelsesområdet samt forslag til nye initiativer inden for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og de videreuddannelsesforløb, der knytter sig til disse uddannelser.

I 2012 har vi i rådet haft mange inspirerende drøftelser om en række centrale temaer og politiske udspil fra regeringen, der knytter sig til erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne. Drøftelserne har bl.a. handlet om temaer som hurtigere igennem uddannelserne, et sammenhængende uddannelsessystem, akkreditering af videregående uddannelser samt innovation. I forlængelse af disse drøftelser har vi udformet en række anbefalinger og bemærkninger til uddannelsesministeren.

I den forbindelse vil vi i rådet gerne kvittere for, at en del af rådets konkrete anbefalinger er at genfinde i det udkast til lov om akkreditering, som regeringen har udarbejdet samt i regeringens innovationsstrategi.

Rådet noterer sig også med tilfredshed, at erhvervsakademierne og professionshøjskolerne med finanslov 2013 har fået en varig bevilling til forskning og udvikling.

Denne årsberetning overrækkes til uddannelsesminister Morten Østergaard på konferencen "Kvalitet i uddannelserne – samspil mellem teori og praksis", som rådet afholder den 27. februar 2013.

Per B. Christensen
Formand

1. Rådets rådgivning i 2012 – anbefalinger og høringssvar

v

Rådet har siden 2009 valgt at fokusere sin rådgivning til ministeren ved i sin årlige beretning at udpege nogle centrale strategiområder, der skal drøftes i rådet i det kommende år.

I 2011 udpegede rådet følgende to strategiområder for 2012:

1. Hurtigere igennem uddannelserne
2. Innovation.

I 2012 har rådet derudover sat fokus på en række brede temaer så som arbejdsmarkedsrelevans, internationalisering og uddannelse af flere unge. Disse drøftelser har skabt afsæt for de mere specifikke anbefalinger og høringssvar, som rådet har afgivet i 2012.

Arbejdsmarkedsrelevans og internationalisering

Rådet har i sine mange drøftelser haft den grundlæggende præmis, at rådet skal være med til at sikre, at erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne er relevante for arbejdsmarkedet. Det er helt centralt, at udviklingen af uddannelserne og uddannelsesinstitutionerne sker på en sådan måde og i en sådan retning, at uddannelserne uddanner dimittender, hvis kompetencer efterspørges af arbejdsmarkedet. Herunder også – og meget vigtigt for rådet – at uddannelserne ikke blot er attraktive for et dansk arbejdsmarked, men også for et internationalt. Dansk uddannet arbejdskraft skal kunne begå sig på et arbejdsmarked, der bliver mere og mere internationalt orienteret – både i form af arbejdspladser i udlandet og i form af tætte samarbejdsrelationer mellem virksomheder i Danmark og virksomheder i udlandet.

Flere unge med en videregående uddannelse

Skal regeringens målsætning om, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse opfyldes, så skal en stor del af væksten fra de nuværende ca. 54 pct. af en ungdomsårgang, der afslutter en videregående uddannelse, til 60 pct. ske i sektoren for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Skal flere unge kunne tage en videregående uddannelse inden for denne sektor, stiller det store krav til uddannelsesinstitutionernes evne til at kunne udvide aktiviteten yderligere. Og det stiller store krav til de private virksomheder og det offentlige arbejdsmarked om at bidrage med flere praktikpladser.

Rådet har i sine drøftelser igen og igen understreget, at en udvidelse af kapaciteten - som forudsætning for at kunne uddanne flere - ikke må ske på bekostning af kvaliteten i uddannelserne. Der kan være behov for at tilrettelægge uddannelserne på en anden måde, men det må ikke ske på

bekostning af det læringsudbytte og de faglige kompetencer, som de studerende opnår gennem uddannelserne.

Hurtigere igennem uddannelserne

Som nævnt har rådet i sin årsberetning for 2011 udpeget temaet 'Hurtigere igennem uddannelserne' som det ene af to strategiområder, som rådet i 2012 ville sætte særligt fokus på.

Hurtigere igennem uddannelserne indebærer, at den samlede tid skal reduceres, fra den studerende afslutter grundskolen, gennemfører en adgangsgivende ungdomsuddannelse og til den studerende har afsluttet en videregående uddannelse, der er erhvervskompetencegivende.

Det er rådets vurdering, at en mere smidig tilrettelæggelse af uddannelserne og ikke mindst en mere smidig tilrettelæggelse af optaget til uddannelserne, vil kunne reducere den tid, som de studerende 'taber' som følge af f.eks. studieskift mellem uddannelser.

I forhold til de udfordringer, der er forbundet med optaget til uddannelserne, vurderer rådet, at det skal gøres endnu mere attraktivt for de unge i Danmark at gå i gang med en videregående uddannelse. Og det indebærer, at de unge kan tage en videregående uddannelse i alle regioner i Danmark. Erhvervsakademiernes og professionshøjskoleternes regionale uddannelsesdækning skal fastholdes på de store uddannelser med et regional arbejdsmarked, så videregående uddannelse er tilgængeligt i alle regioner i Danmark.

Flere unge skal derudover i gang med den rigtige uddannelse fra start. En stor del af den sene studiestart kan tilskrives, at nogle studerende ikke får valgt den rigtige ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse i første omgang. De vælger derfor om. Omvalg skal der være plads til, men det er rådets vurdering, at omvalg som følge af forkert første uddannelsesvalg vil kunne reduceres gennem tydeligere uddannelsesvejledning.

Anbefaling 1

Vejledning af eleverne på ungdomsuddannelserne bør styrkes. Vejledningsindsatsen bør fokusere på de erhvervsrettede videregående uddannelser og bør suppleres med målrettede rekrutteringskampagner, der synliggør disse uddannelser, så de i højere grad bliver et første uddannelsesvalg.

I dag er der kun ét årligt optag gennem den Koordinerede Tilmelding (KOT) – også for uddannelser, der har studiestart både sommer og vinter.

Anbefaling 2

Der bør tilvejebringes mulighed for to årlige optag på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, der er tilrettelagt med to årlige studiestart. Derved udnyttes mulighederne for studiestart både sommer og vinter bedre.

Skal de unge hurtigere igennem en uddannelse, vurderer rådet, at det er vigtigt at sætte fokus på selve strukturen på de erhvervsrettede videregående uddannelser. En smidig struktur og tilrettelæggelse af uddannelserne vil være med til at understøtte, at de studerende gennemfører uddannelserne hurtigere.

Den gennemsnitlige uddannelsestid for studerende på erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser svarer nogenlunde til den normerede studietid. Det er imidlertid rådets vurdering, at man kan spare studietid ved at udnytte mulighederne for merit og vurderinger af realkompetencer i endnu højere grad, end det er tilfældet i dag. Studerende ved erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser er i høj grad voksne med erhvervs erfaring, men den måde, de enkelte uddannelser er tilrettelagt på, har en række iboende, strukturelle barrierer, der forhindrer, at studerende, der for eksempel får merit for en tidligere uddannelse, reelt kan opnå en kortere studietid.

Der er behov for at iværksætte forsøg med, at disse strukturelle barrierer kan nedbrydes gennem en mere fleksibel tilrettelæggelse af uddannelserne. Det kunne for eksempel være en større grad af modulisering, tilrettelæggelse af 'fast track' eller sommerskoler.

Anbefaling 3

Uddannelsesministeren bør i arbejdet med 'hurtigere igennem' fokusere på muligheden for en mere fleksibel tilrettelæggelse af uddannelserne med henblik på at nedbryde strukturelle barrierer for, at studerende kan opnå reel afkortning af studietiden.

Ud over de uddannelsesrettede anbefalinger har rådet også drøftet, om der er tilstrækkelige incitamenters i det nuværende styrings- og tilskudssystem til, at de studerende gør uddannelsen færdig på normeret tid.

Anbefaling 4

Det bør undersøges, om der er tilstrækkelige incitamenters i det nuværende incitaments – og styringssystem til, at studerende færdiggør deres uddannelse på normeret tid.

Innovation

Rådet har udpeget 'innovation' som det andet af to strategiområder, som rådet vil fokusere på i 2012.

Det skal bemærkes, at rådets drøftelse af strategiområdet innovation faldt tidsmæssigt sammen med regeringens arbejde med Innovationsstrategien: Danmark - Løsningernes land. Rådets drøftelser har derfor ikke taget afsæt i endelige udspil fra regeringen.

I regeringens overvejelser om en innovationsstrategi har regeringen udtrykt en vision om, at Danmark skal være løsningernes land, hvor innovative løsninger på store samfundsmæssige udfordringer omsættes til vækst og beskæftigelse. Rådet er enig i denne vision og mener, at en udvikling af innovationskompetencer hos både studerende, undervisere og i samfundet i almindelighed skal ske på et fundament af en stærk faglighed. En stærk faglighed, og dermed en faglig kvalitet i uddannelserne, er forudsætningen for, at danskerne kan arbejde innovativt, og at de danske virksomheder kan skabe øget vækst og beskæftigelse. En stærk faglighed er også fundamentet for, at uddannelserne kan udvikles, så de kan give alle aktører i uddannelsessektoren øgede innovationskompetencer og dermed være med til at øge innovationskapaciteten i Danmark.

Rådet peger også på, at de studerende skal motiveres til og støttes i at ville være innovative. Det er uddannelsernes ansvar at understøtte og anspore de studerende til at kunne udnytte innovationspotentialer – både gennem uddannelser i Danmark og gennem uddannelsesforløb tilrettelagt i udlandet, herunder praktikforløb.

Anbefaling 5

Innovationsstrategien bør adressere udfordringen med at drage fordel af både de studerende og de nyuddannede som en innovationsressource samt udfordringen med at fremme innovative miljøer på praktikstederne, således at der sikres en tæt sammenhæng mellem teori og praktik.

Anbefaling 6

Uddannelsesministeren bør skabe mulighed for at iværksætte forsøg med nye undervisningsmetoder, prøveformer, praktikforløb mv. med henblik på at fremme innovative kompetencer.

Uddannelsesministeriet bør aktivt understøtte uddannelsesinstitutionerne og praktikstederne i at realisere målet om styrkede innovationskompetencer gennem for eksempel rådgivning om, hvordan et 'innovativt mindset' kan styrkes pædagogisk og didaktisk på uddannelserne.

Anbefaling 7

Inden for rammen af de formelle uddannelsesregler bør der skabes større rum for, at der – både inden for de enkelte uddannelser og på tværs af uddannelser – kan skabes bedre muligheder for at gå nye veje i tilrettelæggelsen af undervisningen, herunder at tværfaglige elementer i uddannelserne inddrages og styrkes på et fundament af en stærk kernefaglighed.

Disse anbefalinger er overvejende rettet mod grunduddannelserne, dvs. de ordinære erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser.

Ud over grunduddannelserne vil rådet gerne gøre opmærksom på, at der også skal sættes et betydeligt fokus på efter- og videreuddannelsesområdet. Det er rådets vurdering, at skal innovationskapaciteten i Danmark øges, så vil der være behov for et generelt kompetenceløft på hele arbejdsmarkedet – både det offentlige og det private arbejdsmarked. Her har efter- og videreuddannelsessystemet for voksne en central funktion.

Kompetenceløftet skal være målrettet en udvikling af et 'innovativt mindset', netop for at understøtte, at det er mennesker, der innovative, således som det fremgår af regeringens vision for Innovationsstrategien.

Anbefaling 8

Uddannelsesministeren bør sikre, at der i innovationsstrategien er et selvstændigt fokus på efter- og videreuddannelsesindsatsen som et middel til at styrke de innovative kompetencer hos medarbejdere i både den private og den offentlige sektor.

Der er behov for, at de enkelte uddannelsesinstitutioner og de enkelte uddannelser får større frihed til at kunne tilrettelægge uddannelsesforløb, der skaber fokuserer på f.eks. tværfaglighed og innovation. En forudsætning for dette er et selvstændigt fokus på undervisernes kompetencer – og kompetenceudvikling.

Anbefaling 9

Der bør i arbejdet med innovation sættes fokus på selve uddannelsesinstitutionerne og de kompetencer, der skal være til stede for, at innovation kan indgå som en del af den daglige undervisning.

Anbefaling 10

Der bør tilrettelægges en efter- og videreuddannelsesindsats for underviserne, der understøtter innovative kompetencer. Der bør være større fokus på at rekruttere undervisere, der har erfaringer fra private virksomheder og fra praksisfeltet generelt.

En forudsætning for dette, er, at der sættes ledelsesmæssigt fokus på, hvordan der på den enkelte uddannelsesinstitution kan arbejdes endnu mere med innovation i uddannelserne herunder, hvordan undervisergruppens kompetencer kan understøtte dette.

I forbindelse med drøftelsen af innovation har rådet også drøftet uddannelsernes rammevilkår for innovation. Det er rådets vurdering, at de politisk fastsatte rammevilkår i det nuværende innovationssystem i sig selv kan udgøre en barriere for, at det fulde innovationspotentiale i Danmark kan udnyttes. Rådet mener, at det er vigtigt, at innovationssystemets nuværende fokus på

innovation i både de private virksomheder, den offentlige sektor og i uddannelsessektoren opretholdes. Udgangspunktet er vidensdeling fra videninstitutioner til virksomheder.

Innovationsstrategien, der blev offentliggjort i december 2012, indeholder i relation til de videregående uddannelser en række muligheder for uddannelsesinstitutionerne – og en implicit opfordring til både uddannelser og arbejdsmarked om at fokusere på udvikling af innovationskompetencer i tilrettelæggelsen af både den teoretiske undervisning og i den praktik, der er central for netop erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne. Rådet har noteret sig, at rådets anbefalinger om mulighed for en mere fleksibel tilrettelæggelse af uddannelserne og et fokus på tværfaglighed baseret på en stærk kernefaglighed er at genfinde i regeringens innovationsstrategi. Rådet havde dog gerne set, at også efter- og videreuddannelsessystemet for voksne havde fået en plads, da dette uddannelsesområde efter rådets vurdering spiller en nøglerolle i forhold til at sikre løbende kompetenceudvikling af den danske arbejdsstyrke.

Akkreditering

Ud over de to fastsatte strategiområder har rådet i sin løbende rådgivning afgivet bemærkninger og input til en række konkrete uddannelsespolitiske udspil i 2012. Det første af disse udspil er Uddannelsesministeriets udspil til en ny model for akkreditering af videregående uddannelser.

Rådet har drøftet akkreditering to gange i løbet af 2012. Første gang som reaktion på det forslag til en model for akkreditering, som Akkrediteringsenheden i Uddannelsesministeriet har udsendt, og anden gang i form af høringssvar til udkast til lov om akkreditering af videregående uddannelser.

Rådet støtter, at der er taget initiativ til at udvikle et nyt akkrediteringssystem, der er fælles for alle de videregående uddannelser, der er samlet i Uddannelsesministeriet. Og rådet bakker op om, at akkreditering fremover bliver i form af institutionsakkreditering, fremfor som hidtil i form af uddannelsesakkreditering.

Rådet tilslutter sig også, at modellen indeholder en prækvalificering af nye uddannelser og udbud, og at prækvalificeringen sker i forhold til fastlagte kriterier.

Rådet opfordrer dog til, at arbejdsmarkedsrelevans og aftager- og organisationsinddragelse tydeliggøres som en del af akkrediteringen. Akkrediteringen bør tilrettelægges, så den kan håndtere arbejdsmarkedets behov for en løbende udvikling af nye uddannelser og en tilretning af eksisterende udbud, der følger af ændrede kompetencebehov på arbejdsmarkedet.

Rådet vil i 2013 drøfte den konkrete bekendtgørelse om akkreditering, der bl.a. kommer til at indeholde en beskrivelse af de kriterier, der skal ligge til grund for både institutionsakkreditering og prækvalificering. Rådet forventer, at ministeriet understøtter uddannelsesinstitutionerne i overgangen fra uddannelsesakkreditering til institutionsakkreditering.

Anbefaling 11

Rådet bakker op om regeringens ambition om at etablere ét fælles akkrediteringssystem, der er fælles for alle de videregående uddannelser inden for uddannelsesministeriets område, og har noteret sig, at formålet bl.a. er at sikre harmoniseret og ensartet behandling af de videregående uddannelser.

Rådet forventer, at sektoren inddrages i forbindelse med formuleringer af de kriterier, der kommer til at danne grundlag for institutionsakkrediteringen.

Bedre sammenhæng i det videregående uddannelsessystem

Regeringen udgav i april 2012 Redegørelse om større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem. Rådet har drøftet denne redegørelse og har ydet vejledning til uddannelsesministeren i form af en række bemærkninger til redegørelsen.

Rådet anerkender vigtigheden af at fokusere på et sammenhængende uddannelsessystem på området for de videregående uddannelser. Men rådet bemærker, at det er vigtigt at fokusere på uddannelseskvalitet og – udvikling og på et stærkere samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner inden for og på tværs af de enkelte sektorer.

Rådet mener også, at det er et fælles ansvar i uddannelsessektoren at sikre, at de enkelte uddannelsesområders særkende og styrker fastholdes og udvikles. Det er centralt for opfyldelse af uddannelsesmålsætningen, at uddannelsessystemet rummer en bred vifte af uddannelsesmuligheder.

Erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne indtager en central rolle, hvis regeringens uddannelsesmål om, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse, skal nås. Det er dog vigtigt i den sammenhæng at analysere, inden for hvilke områder på arbejdsmarkedet der er behov for flere med videregående uddannelser. Herunder at se på sammenhængen til ungdomsuddannelserne og på, hvordan denne satsning kan være med til at fremme væksten i Danmark.

Rådet efterlyser et større fokus på sammenhængen mellem uddannelserne og det arbejdsmarked, der dels skal bidrage til uddannelse af de studerende ved erhvervsakademier og professionshøjskoler og dels skal aftage dimittenderne.

Arbejdsmarkedet bliver i disse år i stigende grad internationalt – der efterlyses derfor også et fokus på internationalisering.

Rådet fremhæver i sine bemærkninger vigtigheden af, at akademi-, diplom- og masteruddannelse får en central plads i forbindelse med opfølgning på sammenhængsredegørelsen.

Ud over fokus på, at unge skal færdiguddannes hurtigere, er det vigtigt at fastholde perspektivet på livslang læring. Uddannelse skal være tilgængelig hele arbejdslivet igennem. Efter- og videreuddannelsessystemet for voksne er derfor centralt – og en forudsætning for, at det danske arbejdsmarked også i fremtiden skal kunne omstille sig hurtigt og effektivt med henblik på at sikre vækst og danske arbejdspladser, således som det også fremgår af rådets anbefalinger om innovation.

Rådet har indgående drøftet spørgsmålet om supplerings i overgangen fra et uddannelsesniveau til et andet. Rådet bakker generelt op om regeringens ambition om at afskaffe supplerings og ambitionen om at skabe størst mulig fleksibilitet i det videregående uddannelsessystem. Men det skal kunne ske uden, at det faglige niveau på kandidatuddannelserne sænkes. Supplerings kan i et vist omfang fortsat være nødvendigt for at sikre, at f.eks. professionsbachelor kan vælge mellem en bred vifte af kandidat- og masteruddannelser eller f.eks. for at forberede studerende med lang erhvervs erfaring på at være studerende.

Rådet har også drøftet erhvervsakademiernes og professionshøjskolernes mulighed for at fastholde og udvikle kvaliteten i uddannelserne. Rådet anerkender derfor, at der i forbindelse med finansloven for 2013 er etableret mulighed for at tilvejebringe en varig finansiering på 320 mio. kr. årligt til forsknings- og udviklingsbaserings af erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne.

Anbefaling 12

Rådet bakker op om regeringens ambition om større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem – både horisontalt gennem øget samarbejde mellem uddannelser på samme uddannelsesniveau og vertikalt i form af lettere adgang for studerende fra et uddannelsesniveau til et andet.

Talentindsats

Uddannelsesministeren udsendte i sommeren 2012 debatoplægget: Plads til talenterne. Rådet drøftede talentudspillet på sit møde i august 2012.

Rådet hilser det velkomment, at der sættes fokus på talenterne; talentudvikling har afgørende betydning for den fremtidige vækst i Danmark. Rådet bakker op om, at uddannelsesinstitutionerne skal have et strategisk fokus på talentudvikling – og at talentudvikling kan indgå som led i den enkelte uddannelsesinstitutionens fokus på at skabe udfordringer og udfoldelsesmuligheder for alle studerende. Men talentudviklingen må ikke ske på bekostning af den store gruppe almindelige, dygtige studerende, som skal have en uddannelse af høj kvalitet og stor relevans.

Rådet efterlyser en klarere definition af, hvilket talentbegreb, der ligger til grund for talentindsatsen, men antager, at begrebet er bredere end blot at omfatte en lille elite. Rådet læser udspillet således, at talentbegrebet udvides fra et 'elite-fokus' til fokus på, at 'alle skal udfordres til at realisere sit potentiale'.

Med dette udgangspunkt efterlyser rådet et større fokus på, hvilke faktorer der får den enkelte studerende til at ønske at udvikle sit talent. Talentudspillet, som det foreligger, fokuserer primært på institutionelle rammer og instrumenter. Erhvervsakademierne og professionshøjskolerne har i kraft af obligatorisk praktik et tæt og frugtbart samarbejde med aftagerne af de studerende på både det offentlige og det private arbejdsmarked. Det er centralt, at aftagerperspektivet også inddrages i den fremtidige talentindsats på de videregående uddannelser. Inddragelse af aftagerne fremgår ikke af uddannelsesministerens talentudspil.

Anbefaling 13

Talentindsatsen på de videregående uddannelser skal være fokuseret og målrettet – og skal understøtte de øvrige uddannelsespolitiske tiltag som f.eks. Innovationsstrategien. Talentudvikling kan ikke foregå isoleret i uddannelsessektoren, men skal udvikles i samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedet og bidrage til, at 'alle udfordres til at realisere sit potentiale'.

2. Centrale strategiområder i 2013

v

Som nævnt indledningsvist udpeger rådet hvert år et antal strategiområder, som danner udgangspunkt for en fokuseret rådgivning af uddannelsesministeren.

Rådet har i 2013 udpeget tre strategiområder:

1. Kvalitet i overgangen mellem teoretisk undervisning og praktik
2. Samspil mellem uddannelserne
3. Digitaliseringskompetencer i uddannelserne

Strategiområde 1: Kvalitet i overgangen mellem teoretisk undervisning og praktik

Der er løbende i sektoren og blandt studerende og aftagere debat om kvaliteten af praktikken i uddannelserne. Praktik er centralt i erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne. At der er sammenhæng mellem den teoretiske læring, som den studerende tilegner sig på uddannelsesinstitutionen, og den praksisorienterede læring, som den studerende tilegner sig i forbindelse med praktikophold, er en forudsætning for, at der er god kvalitet i uddannelserne.

Temaet har været drøftet ved mange lejligheder i sektoren – både i dialog mellem uddannelsesinstitutionerne og ministeriet og i rådet.

Rådet ønsker i 2013 at sætte fokus på dette emne.

Rådet vil i begyndelsen af 2013 sætte fokus på kvalitet i praktikken ved at afholde en konference om teamet. Konferencen vil sætte fokus på samarbejdet gennem gode eksempler på samarbejde om den studerende før, under og efter praktik samt sætte fokus på inddragelse af praksis gennem arbejdet med innovation i uddannelserne.

Strategiområde 2: Samspil mellem uddannelserne

Rådet har i 2012 drøftet, hvordan og i hvilket omfang der kan skabes større sammenhæng i systemet for videregående uddannelser. Drøftelsen har fokuseret på sammenhængen mellem forskellige uddannelsesniveauer og overgangene mellem disse niveauer.

I 2013 ønsker rådet at sætte fokus på sammenhæng mellem uddannelserne baseret på samspil mellem uddannelser – både på samme uddannelsesniveau og på forskellige uddannelsesniveauer.

Målet for rådet er at sætte fokus på, hvordan der kan skabes en større grad af samarbejde mellem forskellige uddannelser til gavn for udviklingen af kvaliteten i uddannelserne og til gavn for de studerendes innovationskompetencer. Der er brug for, at uddannelserne samarbejder endnu mere, end det er tilfældet i dag – og på tværs af allerede veletablerede uddannelsessamarbejder.

Det kan f.eks. være samarbejder mellem uddannelser på det tekniske og det merkantile område, sundhedsområdet og det tekniske område eller mellem uddannelser, der traditionelt er rettet mod hhv. det private og det offentlige arbejdsmarked.

Flerfaglige uddannelsessamarbejder er i tråd med den uddannelsespolitiske udvikling, der ligger i forlængelse af regeringens innovationsstrategi, talentudspil mv., der har sat den uddannelsespolitiske dagsorden i 2012.

Strategiområde 3: Digitaliseringskompetencer i uddannelserne

Rådet satte i 2012 - gennem drøftelser og anbefalinger om innovation – fokus på uddannelsernes evne og vilkår for at udvikle innovationskompetencer hos de studerende på erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne.

Men også andre (nye) kompetencer er centrale at få sat et særligt fokus på i årene fremover. I 2013 vil rådet derfor sætte særligt fokus på digitaliseringskompetencer.

Den teknologiske udvikling på det arbejdsmarked, som erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne er rettet mod, vil betyde, at efterspørgslen efter dimittender, der har stærke digitale kompetencer, vil være stor – og den forventes at stige i de kommende år.

Studerende med stærke digitale kompetencer er en forudsætning for dels den fortsatte udvikling inden for velfærdsområdet og dels en styrket udvikling i de private virksomheder med henblik på øget vækst og beskæftigelse i Danmark.

Rådet vil derfor drøfte, hvordan erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne kan bidrage til at styrke de digitale kompetencer hos de studerende.

3. Udviklingen i sektoren for erhvervsakademi-uddannelser og professionsbacheloruddannelser

v

I dette kapitel redegøres kort for den generelle udvikling i sektoren. Bilagsdelen til årsrapporten indeholder mere detaljerede oplysninger om hver uddannelse.

Optag og tilgang

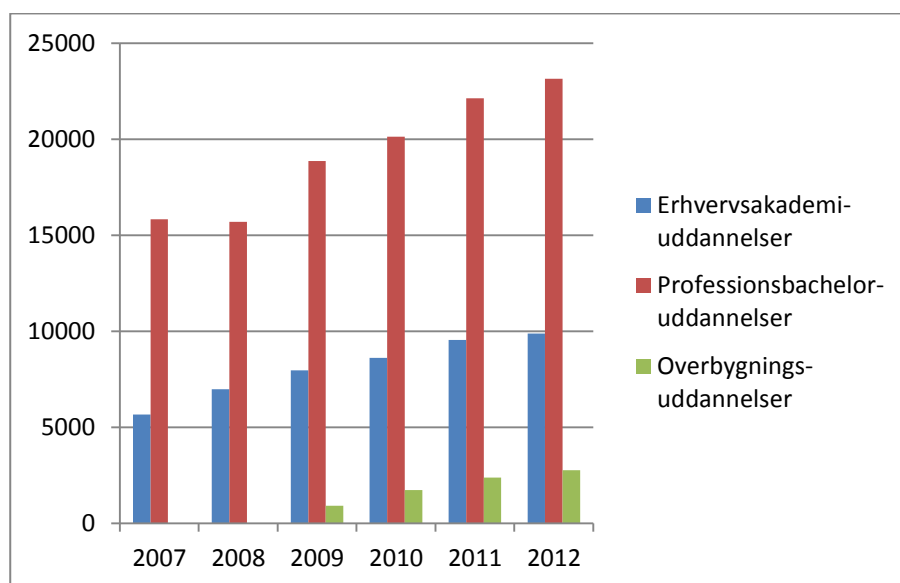
Uddannelsessektoren har i de seneste år oplevet en ganske stor stigning i antallet af studerende, der optages på enten en erhvervsakademiuddannelse, en professionsbacheloruddannelse eller en professionsbacheloruddannelse som overbygning på en erhvervsakademiuddannelse.

I 2012 blev næsten 10.000 studerende optaget på en erhvervsakademiuddannelse og næsten 26.000 blev optaget på en professionsbacheloruddannelse. Heraf blev næsten 2.800 optaget på en overbygningsuddannelse til en erhvervsakademiuddannelse.

Største procentvise stigning i antallet af studerende er på overbygningsuddannelserne. Antallet af studerende, der i 2012 er optaget på en overbygningsuddannelse, er steget med 16 pct. i forhold til antallet af optagne i 2011. For professionsbacheloruddannelserne i øvrigt udgør stigningen 5 pct. mens antallet af optagne på erhvervsakademiuddannelserne er steget med 3 pct. i 2012 i forhold til 2011.

Nedenstående tabel 3.1 viser udviklingen i antallet af studerende, der er optaget på de tre typer af uddannelser i perioden 2007 til 2012.

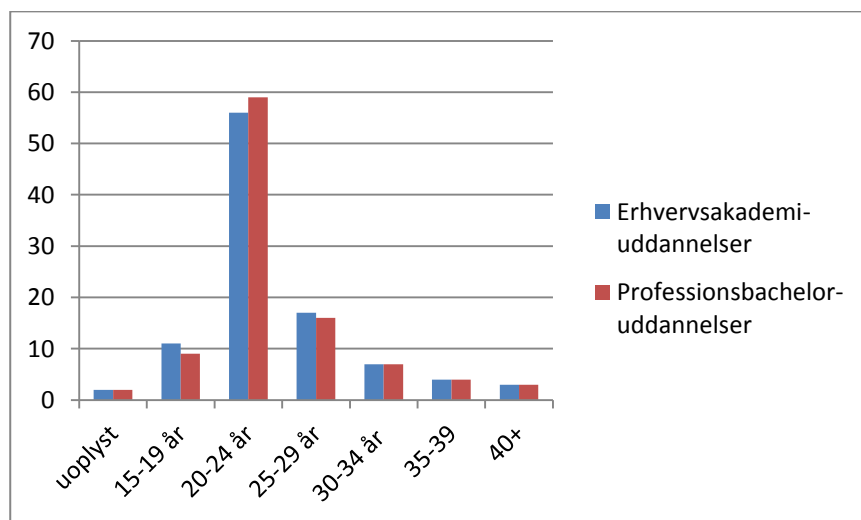
Tabel 3.1 Optagne 2007-2012

Kilde: Uddannelsesministeriets beregninger på baggrund af data fra den Koordinerede Tilmelding (KOT), oktober 2012.

Nedenstående tabel 3.2 viser aldersfordelingen ved tilgang til uddannelsen. Som det fremgår af tabellen er 55-60 pct. af de studerende mellem 20 og 24 år ved start på enten en erhvervsakademiuddannelse eller en professionsbacheloruddannelse. Ca. 30 pct. af de studerende er 25 år eller derover.

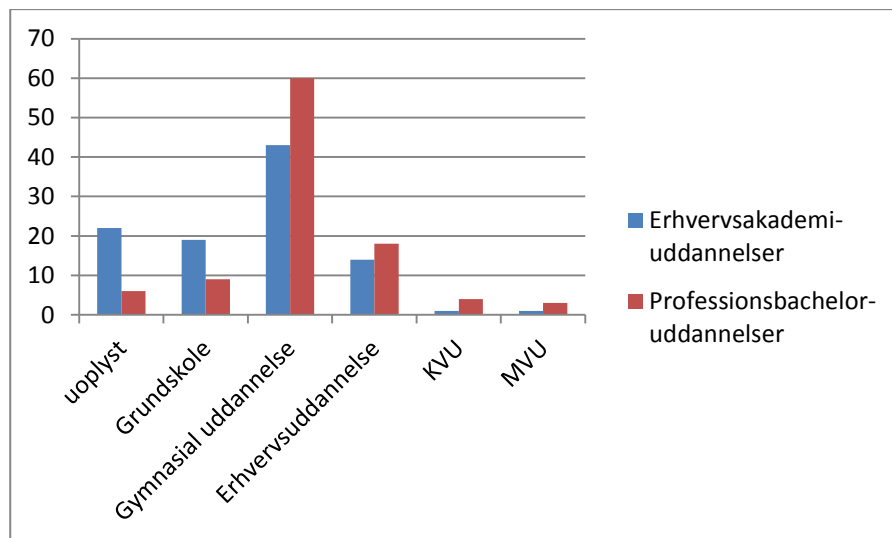
Tabel 3.2 De studerendes alder ved tilgang til uddannelse

Kilde: Uddannelsesministeriets beregninger på baggrund af Ministeriet for Børn og Undervisnings database med nøgletal.

Tabel 3.3 på næste side viser, hvilken højst fuldførte uddannelse, som den enkelte studerende har ved studiestart. Antallet af studerende med grundskole som højst fuldførte er størst på erhvervsakademiuddannelserne. Studerende, der har en gymnasial uddannelse som højst fuldførte, søger i overvejende grad ind på professionsbacheloruddannelserne og udgør her 60 pct. af de studerende. Lidt under 20 pct. af de studerende på professionshøjskolerne har en erhvervsuddannelse som højst fuldførte uddannelse.

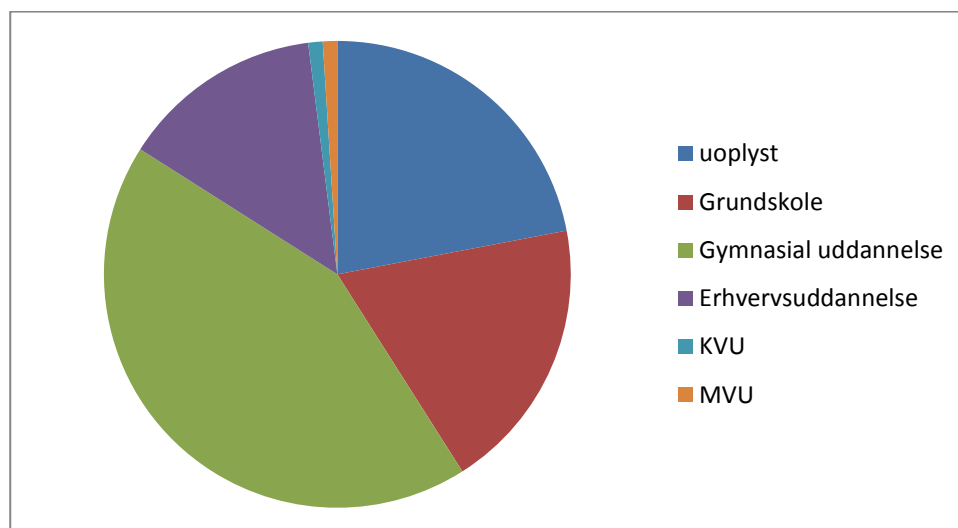
Tabel 3.3 De studerendes højeste fuldførte uddannelse ved tilgang til erhvervsakademiuddannelse eller professionsbacheloruddannelse

Kilde: Uddannelsesministeriets beregninger på baggrund af Ministeriet for Børn og Undervisnings database med nøgletal.

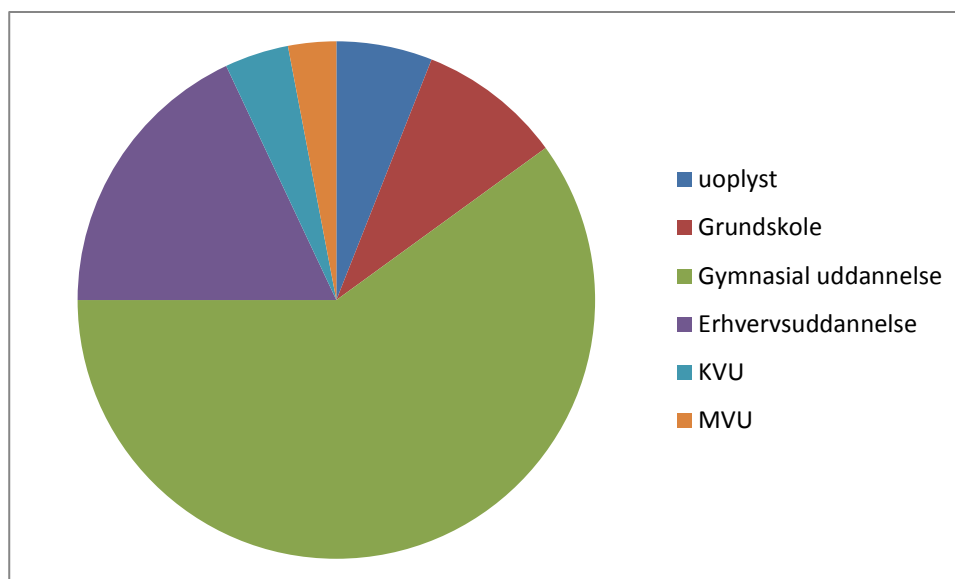
Figur 3.4 og 3.5 viser den samlede fordeling på højeste fuldførte uddannelse for hhv. erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne.

Figur 3.4 Tilgang til erhvervsakademiuddannelse i 2011 fordelt på foregående, højest fuldførte uddannelse

Kilde: Uddannelsesministeriets beregninger på baggrund af Ministeriet for Børn og Undervisnings database med nøgletal.

Figur 3.5 Tilgang til professionsbacheloruddannelse i 2011 fordelt på foregående, højest fuldførte uddannelse

Kilde: Uddannelsesministeriets beregninger på baggrund af Ministeriet for Børn og Undervisnings database med nøgletal.

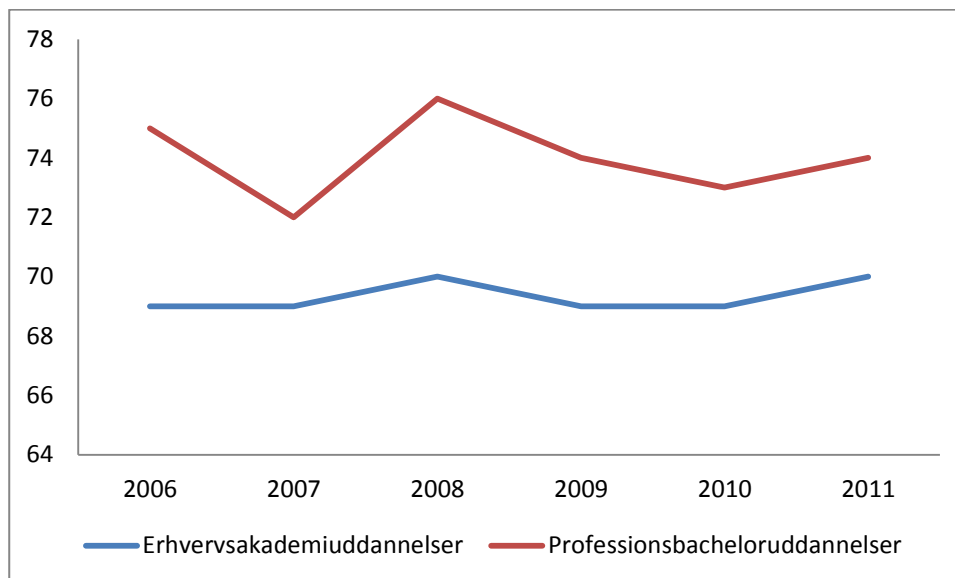
Fuldførelse

Fuldførelsesprocenten på henholdsvis erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser er stort set uændret i perioden 2006 til 2011. Tabel 3.6 på næste side viser fuldførelsesprocenten for professionsbacheloruddannelser og erhvervsakademiuddannelser.

Der er en betydelig variation i fuldførelsesprocenten mellem de enkelte uddannelser. Der henvises til bilagsdelen til rådets årsberetning for en mere detaljeret oversigt over fuldførelsesprocenterne for de enkelte erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Fuldførelsesprocenten er den andel af de studerende, der er påbegyndt en uddannelse i 2006-2011, og som ender med (eller estimeres til at ende med) at fuldføre uddannelsen. Fuldførelsesprocenterne er modelberegnet og er især i de seneste år behæftet med usikkerhed, da de studerende stadig er i gang med deres uddannelse.

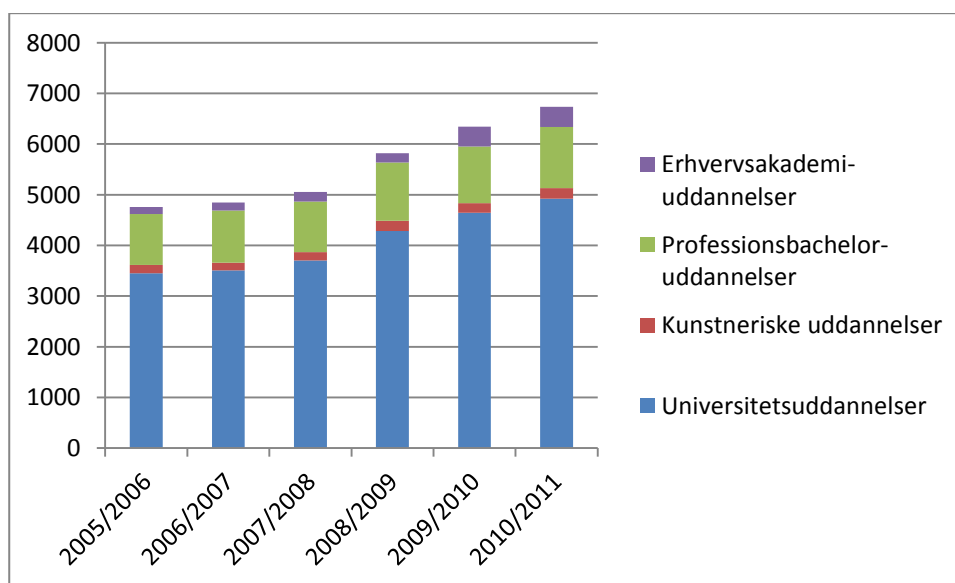
Tabel 3.6 Fuldførelsesprocent 2006-2011

Kilde: Uddannelsesministeriets beregninger på baggrund af Ministeriet for Børn og Undervisnings database med nøgletal.

Danske studerende i udlandet

Antallet af danske studerende, der gennemfører en del af deres videregående uddannelse i udlandet, er stigende. Tabel 3.7 viser udviklingen for den samlede sektor for videregående uddannelser.

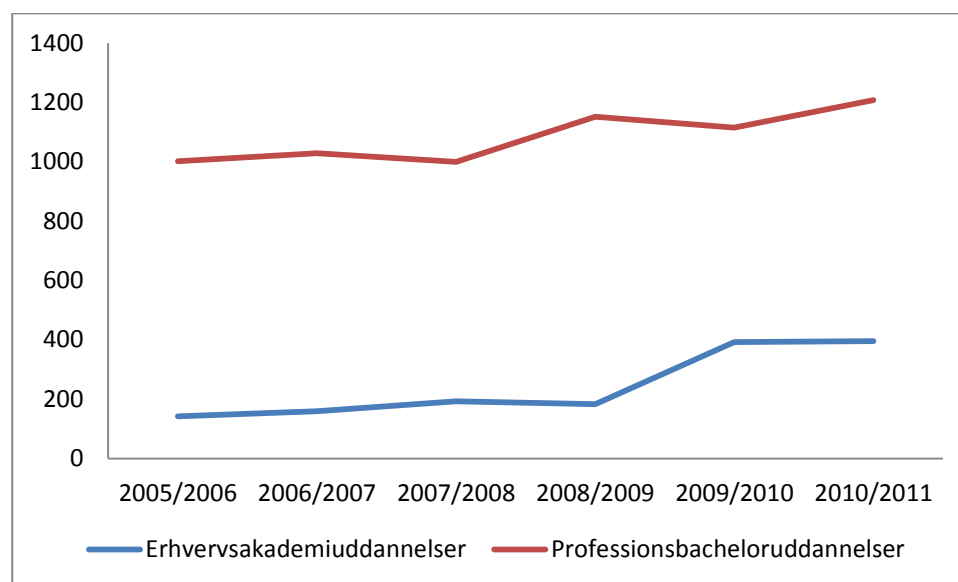
Tabel 3.7. Danske studerende på studieophold i udlandet¹

Kilde: Uddannelsesministeriet

¹I tabellen er medregnet alle danske studerende på studieophold med udlandsstipendium med en varighed på tre måneder eller derover. De kunstneriske uddannelser er inklusiv uddannelser under Kulturministeriets ressort.

Tabel 3.8 viser udviklingen for studerende på enten erhvervsakademiuddannelser eller professionsbacheloruddannelser.

Tabel 3.8. Danske studerende på erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelser på studieophold i udlandet

Kilde: Uddannelsesministeriet

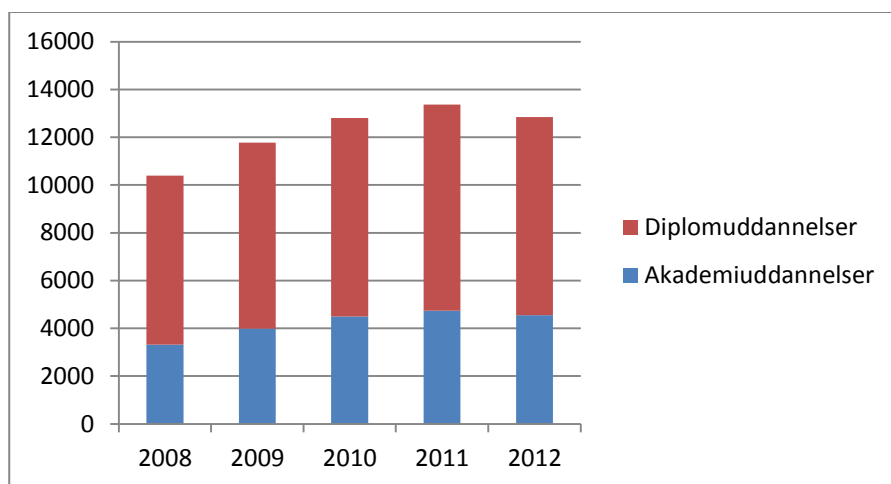
Efter- og videreuddannelse

Aktiviteten på efter- og videreuddannelsesområdet er her opgjort i antal årselever, dvs. det antal studerende, der har betalt deltagerbetaling for uddannelsesaktiviteter med et omfang svarende til et års heltidsstudie.

Tabel 3.8 tegner et billede af den samlede aktivitet i sektoren. Tabel 3.9 viser den samme udvikling – men her er de to typer af uddannelser tydeligt adskilt.

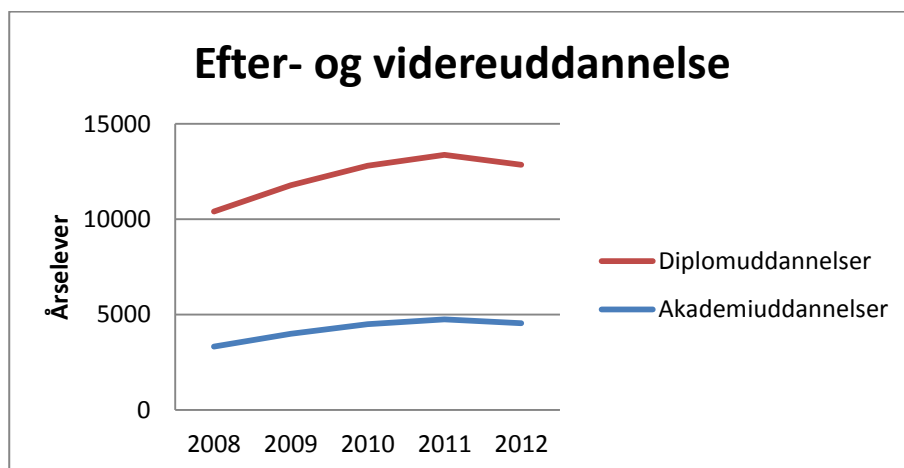
Der har i 2012 været en aktivitet svarende til ca. 12.800 årselever på de to områder, hvilket er et fald på ca. 4 pct. i forhold til aktiviteten i 2011.

3.9 Samlet (årselever) aktivitet på akademiuddannelser og diplomuddannelser

Kilde: Uddannelsesministeriet

Tabel 3.10 Årselever på hhv. diplomuddannelser og akademiuddannelser

Kilde: Uddannelsesministeriet

4. Om Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

v

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser er nedsat af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (uddannelsesministeren). Rådet har i 2012 afholdt møde ca. hver anden måned og har således afholdt seks møder.

Rådet blev nedsat i april 2008. Rådets medlemmer og tilforordnede beskikkes for fire år ad gangen. Rådets opgaver er fastsat i Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Rådet består af 21 medlemmer samt to tilforordnede. Medlemmerne er udpeget af uddannelsesministeren efter indstilling fra relevante organisationer på området. En oversigt over rådets medlemmer fremgår på side 27. I 2012 udløb beskikkelsesperioden for rådets første periode. Uddannelsesministeren har derfor i 2012 udpeget en række nye medlemmer til rådet. Rådet har blandt andet fået ny formand.

Rådet sekretariatsbetjenes af Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Rådets opgaver

Rådet har til opgave at rådgive uddannelsesministeren om uddannelserne, herunder om følgende ti forhold:

1. Uddannelsernes udvikling
2. Generelle spørgsmål om udbuddet af uddannelser i forhold til dokumenterede behov på arbejdsmarkedet
3. Generelle konsekvenser for uddannelserne som følge af nye eller ændrede behov på arbejdsmarkedet
4. Formål og strukturelle rammer
5. Adgangskrav
6. Sammenhæng med øvrige uddannelser og uddannelsesområder
7. Rammer for forsøgsvirksomhed
8. Efter- og videreuddannelse
9. International uddannelse
10. Kvalitetssikring og kvalitetsudvikling.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser er nedsat af uddannelsesministeren. Uddannelsesministeren udpeger formanden for rådet. Formanden skal have særlig indsigt i de uddannelsesområder, som rådgivningen omfatter. Uddannelsesministeren kan supplere rådet med indtil to personligt udpegede medlemmer.

18 medlemmer udpeges af uddannelsesministeren efter indstilling fra en række centrale interessenter og organisationer på uddannelsesområdet.

Uddannelsesministeren kan herudover udpege repræsentanter for rådgivende organer og faglige forsamlinger som tilforordnede til at deltage i rådets arbejde. Udpegningen sker efter indstilling fra det pågældende organ eller den pågældende forsamling. Ministeren har udpeget to tilforordnede til rådet.

Rådets medlemmer

Rådets medlemmer pr. 31. december 2012

Medlemmer af rådet	
Formand	<ul style="list-style-type: none"> • Per B. Christensen, direktør, Næstved Kommune
Særligt udpeget	<ul style="list-style-type: none"> • Martin Lauth, direktør, BEE international
Særligt udpeget	<ul style="list-style-type: none"> • Dorthe Pedersen, lektor, Ph.d., Institut for ledelse, politik og filosofi, CBS
Dansk byggeri, Dansk Erhverv og Dansk Industri i fællesskab	<ul style="list-style-type: none"> • Niels Milling, underdirektør, Dansk Erhverv • Sarah Gade Hansen, chefkonsulent, Dansk Industri
Finanssektorens Arbejdsgiverforening	<ul style="list-style-type: none"> • Charlotte Enevoldsen, politisk konsulent
Ledernes Hovedorganisation	<ul style="list-style-type: none"> • Thomas Christensen, uddannelseschef
Danske Regioner	<ul style="list-style-type: none"> • Kenneth H. Sørensen, chefrådgiver • Anne Thesbjerg Christensen, seniorkonsulent
KL	<ul style="list-style-type: none"> • Henrik Casper, chefkonsulent • Karen Meisner Christensen, konsulent
FTF	<ul style="list-style-type: none"> • Bente Sorgenfrey, formand for FTF • Bjørn Hansen, Danmarks lærerforening • René Holm, Finansforbundet
Landsorganisationen i Danmark (LO)	<ul style="list-style-type: none"> • Anders Vind, konsulent LO • Lone Engberg Thomsen, Teknisk Landsforbund
Ingeniørforeningen i Danmark	<ul style="list-style-type: none"> • Mille Østerlund, chefkonsulent, Afdeling for Politik og udvalgsbetjening
De studerendes organisationer i fællesskab	<ul style="list-style-type: none"> • Camilla Bjerregaard Allerup, studerende ved erhvervsakademi • Mai Birk Andersen, studerende ved professionshøjskole
Rektorer for professionshøjskolerne i forening	<ul style="list-style-type: none"> • Erik Knudsen, rektor UC Lillebælt og formand for rektorkollegiet
Rektorer for erhvervsakademierne i forening	<ul style="list-style-type: none"> • Ingo Østerskov, rektor for KEA
Tilforordnet – udpeget efter indstilling fra:	
Rådet for Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser	<ul style="list-style-type: none"> • Sidse Frich Thygesen, konsulent, Dansk Byggeri
Danske Universiteter	<ul style="list-style-type: none"> • Birgitte Gregersen, institutleder Institut for Økonomi og Ledelse, Aalborg Universitet

